

Hold fast i DEI-indsatser på danske universiteter

Minoritetsstuderende oplever et vanskeligere studieliv end andre studerende.

Indledning

Internationalt ser vi et betydeligt pres på universiteterne og arbejdsmarkedet imod initiativer, der fremmer ligestilling og inklusion af minoriteter. Det er særdeles problematisk. I Djøfs seneste studielivsundersøgelse fortæller 34 % af deltagerne, at de identificerer sig som en del af en minoritet baseret på fx etnicitet, religion, køn, seksualitet eller alder.

Det er vigtigt at belyse disse forskelle, da analysen viser, at minoritetsstuderende ofte har en anden oplevelse af studielivet med flere udfordringer end deres medstuderende. Blandt de centrale fund er, at minoritetsstuderende oftere rapporterer om lavere tilfredshed med studielivet, højere grad af stress og ensomhed samt flere bekymringer om jobmuligheder. Samtidig har de sjældnere et studiejob, hvilket kan påvirke både økonomi, netværk og deres mulighed for at lande deres første job efter endt uddannelse.

Undersøgelsen er gennemført som en spørgeskemaundersøgelse blandt Djøf Studerendes medlemmer og indeholder 1963 fuldførte besvarelser. Svarene er indsamlet i perioden 24. maj 2024 til 11. juni 2024. Vi håber, at analysen kan bidrage til en bredere debat om, hvordan vi skaber mere inkluderende studiemiljøer og højner trivsel og muligheder for minoritetsstuderende.

Analysen viser at

- 34 % af de studerende føler sig som en del af en minoritet. Folk angiver især, at de føler sig som en del af en minoritet på grund af alder, etnicitet og psykisk funktionsnedsættelse.
- Hver fjerde minoritetsstuderende (25 %) har ikke et studiejob. Det er signifikant flere end blandt de øvrige studerende, hvor kun 16 % ikke har et studiejob.
- De minoritetsstuderende har en lavere forventning til at kunne gennemføre deres uddannelse på normeret tid. 34 % af dem svarer, at de enten ikke kan eller ikke forventer at kunne gennemføre deres uddannelse inden for den normerede tid. Dette gør sig gældende for 27 % af de øvrige studerende.
- 23 % af de minoritetsstuderende har skiftet studie, hvilket er signifikant flere end blandt de øvrige studerende, hvor 16 % har skiftet studie.
- Den samlede tilfredshed med studielivet (både det faglige og sociale liv på studiet) er signifikant lavere blandt de minoritetsstuderende. Her svarer 14 %, at de enten er utilfredse eller meget utilfredse med studielivet på deres studie, hvilket kun 6 % af de øvrige studerende svarer.
- Knap to ud af fem (39 %) af de minoritetsstuderende svarer, at de enten i høj eller meget høj grad vil beskrive sig selv som stressede i hverdagen. Dette er signifikant flere end blandt de øvrige studerende, hvor 22 % svarer dette.
- Blandt de minoritetsstuderende svarer næsten en tredjedel (32 %), at de enten er enige eller helt enige i, at de føler sig ensomme på deres studie. Blandt de øvrige studerende svarer 17 % dette, hvilket er signifikant færre.
- Næsten hver fjerde (24 %) af de minoritetsstuderende svarer, at de enten er uenige eller helt uenige i, at de oplever, at der er et godt socialt studiemiljø på deres studie. Af de øvrige studerende svarer 16 % dette.
- 52 % af de minoritetsstuderende svarer, at de enten er enige eller helt enige i, at de er bekymrede for, at det bliver svært for dem at få deres første fuldtidsjob. Det er signifikant flere end blandt de øvrige studerende, hvor 41 % svarer dette.

Djøj mener

- Internationalt ser vi et betydeligt pres på universiteterne og arbejdsmarkedet imod initiativer, der fremmer ligestilling og inklusion af minoriteter. Det er særdeles problematisk. Det er vigtigt, at både studiesteder og arbejdspladser arbejder bevidst med at skabe rum og rammer, der giver alle en ligeværdig plads, uanset etnicitet, religion, køn, funktionsnedsættelser, seksualitet eller alder.
- Alle studerende skal have lige muligheder for et trygt og udviklende studieliv med god trivsel. Det er problematisk, at minoritetsstuderende oplever lavere trivsel, mere stress og ensomhed samt lavere tilknytning til arbejdsmarkedet og tro på egne muligheder end majoriteten.
- Universiteter har ansvar for at sikre, at alle studerende føler sig inkluderet – både fagligt og socialt. De skal fortsat arbejde målrettet med diversitet, lighed og inklusion, så studiemiljøerne understøtter alle studerendes trivsel. Det gælder både i undervisning, vejledning, sociale aktiviteter og adgang til støtteordninger.
- Det kræver en vedholdende indsats at sikre, at alle studerende – uanset baggrund – har reelle muligheder for at trives og udvikle sig i studielivet. Det er afgørende for også at få en god start på arbejdslivet efter endt uddannelse.
- Universiteter kan med fordel arbejde ud fra princippet om "nødvendigt for nogen, godt for alle". Det betyder, at tiltag målrettet minoritetsstuderende – som fx mentorordninger, trygge fællesskaber og fleksible studieforløb også kan gavne flertallet. Vi skal have ambition om at få trivslen for minoritetsstuderende på niveau med majoriteten.
- Politisk skal man fortsat prioritere ressourcer og opbakning til universiteternes DEI-indsatser. Det kan fx være til hjemtagelse af SPS-ordningen.

Indhold

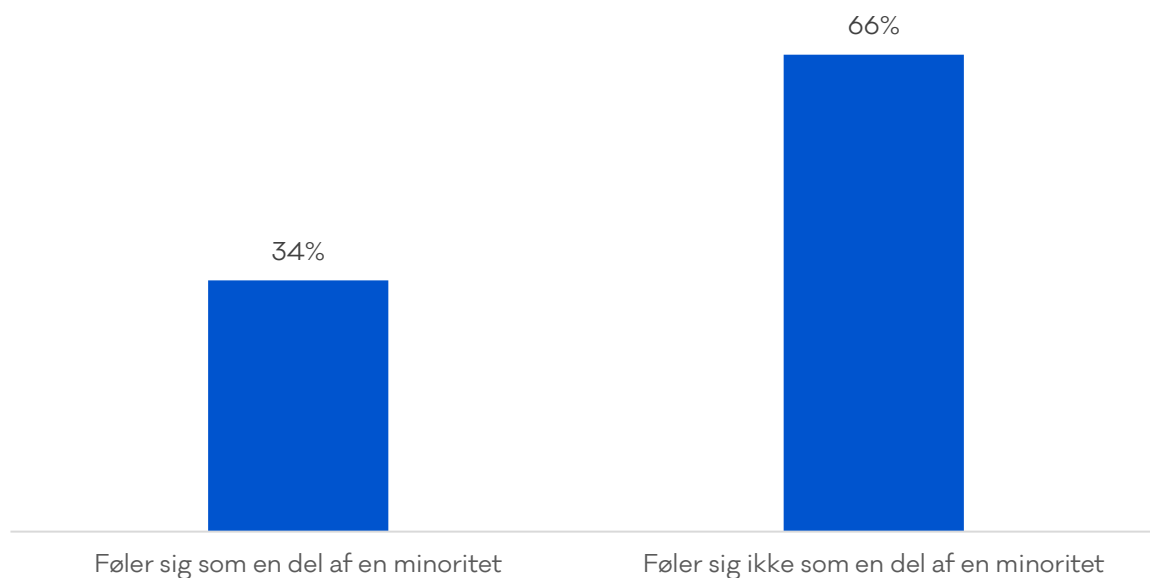
Indledning	2
Analysen viser at	3
Djøf mener	4
Resultater	6
Over hver tredje studerende føler sig som en del af en minoritet.....	6
Flest føler sig som en del af en minoritet på grund af etnicitet eller religion	7
Færre har et studiejob blandt minoritetsstuderende	8
Lavere forventning til at kunne gennemføre sin uddannelse på normeret tid blandt minoritetsstuderende	9
Flere minoritetsstuderende har skiftet studie.....	10
Lavere tilfredshed med studielivet blandt minoritetsstuderende	11
Minoritetsstuderende føler sig markant mere stressede i hverdagen	12
Ensomhed på studiet fylder mere for de minoritetsstuderende	13
Ringere oplevelse af det sociale studiemiljø blandt de minoritetsstuderende	14
Flere minoritetsstuderende er bekymrede for, at deres bliver svært for dem, at få deres første fuldtidsjob	15
Metode	16

Resultater

Over hver tredje studerende føler sig som en del af en minoritet

De studerende er blevet spurgt om, hvorvidt de føler sig som en del af en minoritet i forhold til alder, køn, seksualitet, etnicitet, religion, en fysisk funktionsnedsættelse, en psykisk funktionsnedsættelse og/eller andet. Figur 1 viser, at over hver tredje studerende (34 %) føler sig som en del af en minoritet, mens de resterende 66 % ikke gør.

Figur 1: Andel af studerende, der føler sig som en del af en minoritet

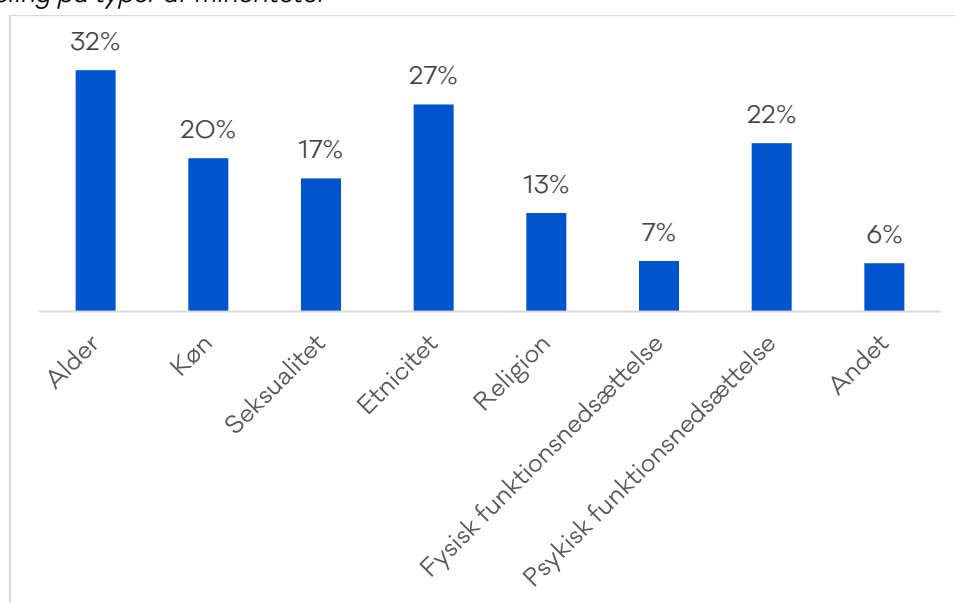

Note: N=2067 (heraf føler 712 sig som en del af en minoritet)

Flest føler sig som en del af en minoritet på grund af alder, etnicitet eller psykisk funktionsnedsættelse

Ud af de studerende, der føler sig som en del af en minoritet, skyldes det for to ud af fem (32 %) deres alder. Næsten lige så mange (27 %) føler sig som en minoritet på grund af deres etnicitet (27 %). 22 % føler sig som en minoritet som følge af deres psykiske funktionsnedsættelse, mens det for 20 % skyldes deres kønsidentitet. Under svarkategorien "Andet" nævner de studerende fx forhold socioøkonomisk baggrund og politiske holdninger.

Figur 2: Fordeling på typer af minoriteter

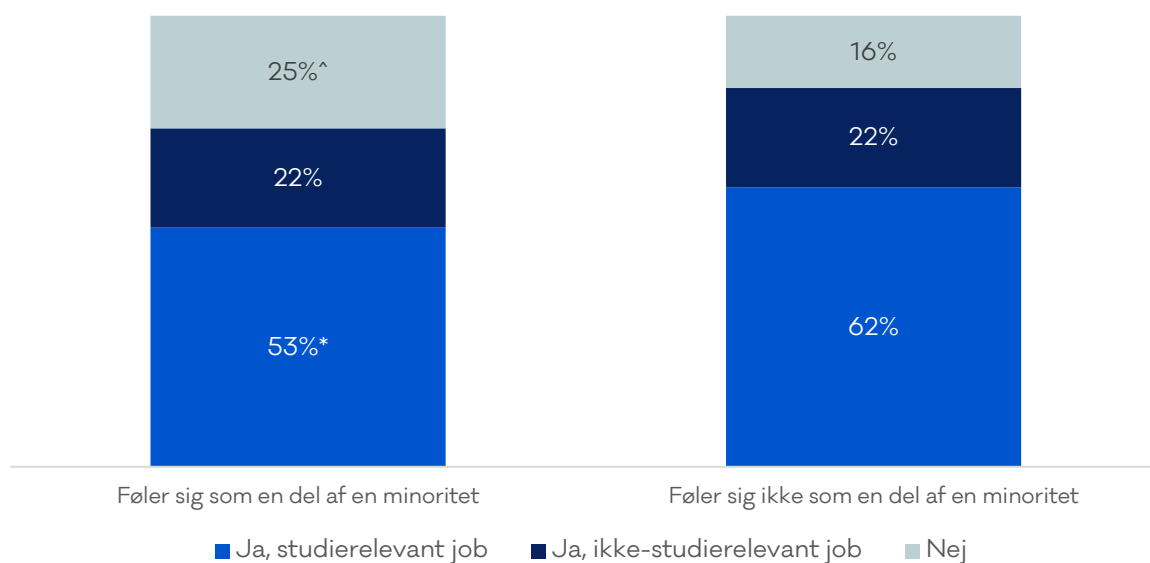
Note: N=712 (har tilsammen afgivet 1026 svar)

Figuren summerer ikke til 100 %, da respondenterne har kunne vælge flere svarmuligheder. Figuren viser dermed procent af dimittender i alt, der har valgt den pågældende svarkategori.

Færre har et studiejob blandt minoritetsstuderende

En ud af fire (25 %) af de studerende, der føler sig som en del af en minoritet, har ikke et studiejob. Det gælder kun for 16 % af de studerende, som ikke føler sig som en del af en minoritet. Derudover har signifikant flere studerende, der ikke føler sig som en del af en minoritet, et studierelevant studiejob (62 %), sammenlignet med de studerende, der føler sig som en minoritet (53 %).

Figur 3: Om man føler sig som en del af en minoritet opdelt på studiejob

Note: N=2064

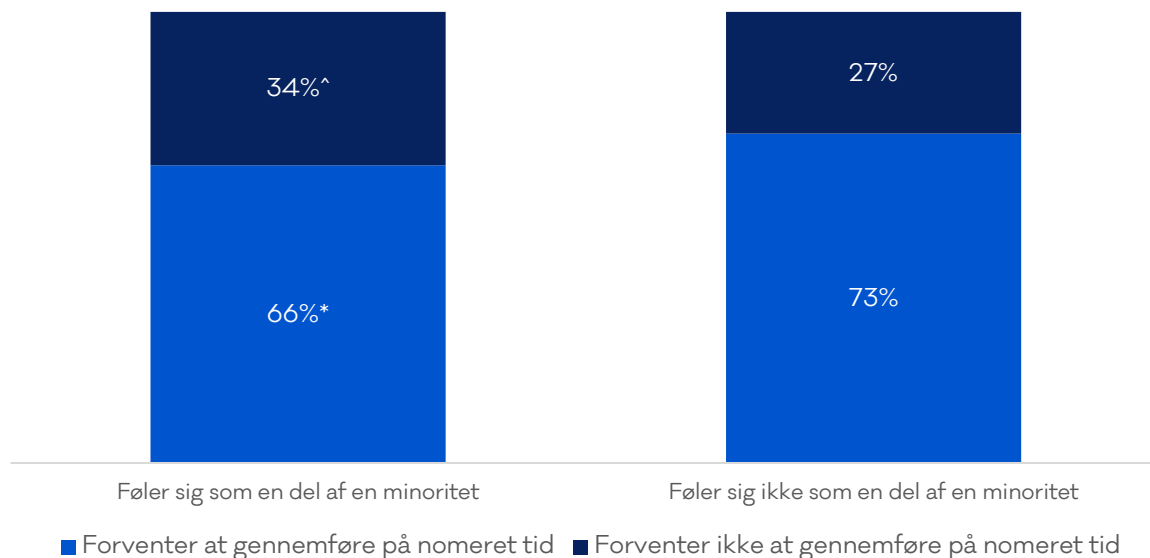
* Signifikant færre end blandt studerende, der ikke føler sig som en del af en minoritet

^ Signifikant flere end blandt studerende, der ikke føler sig som en del af en minoritet

Lavere forventning til at kunne gennemføre sin uddannelse på normeret tid blandt minoritetsstuderende

Ca. hver tredje minoritetsstuderende (34 %) kan ikke eller forventer ikke at kunne gennemføre sin uddannelse på normeret tid. Dette gælder kun for 27 % af de studerende, der ikke føler sig som en del af en minoritet.

Figur 4: Om man føler sig som en del af en minoritet opdelt på, om man kan/forventer at kunne gennemføre sin uddannelse på normeret tid

Note: N=2055

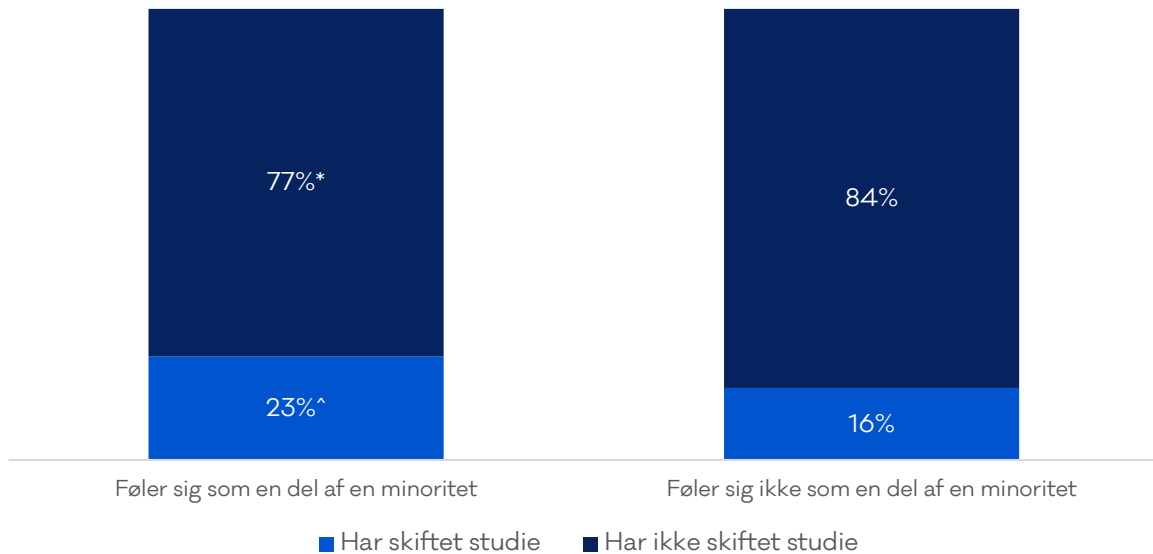
* Signifikant færre end blandt studerende, der ikke føler sig som en del af en minoritet

^ Signifikant flere end blandt studerende, der ikke føler sig som en del af en minoritet

Flere minoritetsstuderende har skiftet studie

Figur 5 viser, at næsten hver fjerde (23 %) af de minoritetsstuderende har skiftet studie, hvilket kun gør sig gældende for 16 % af de studerende, der ikke føler sig som en del af en minoritet.

Figur 5: Om man føler sig som en del af en minoritet opdelt på, om man har skiftet studie

Note: N=2061

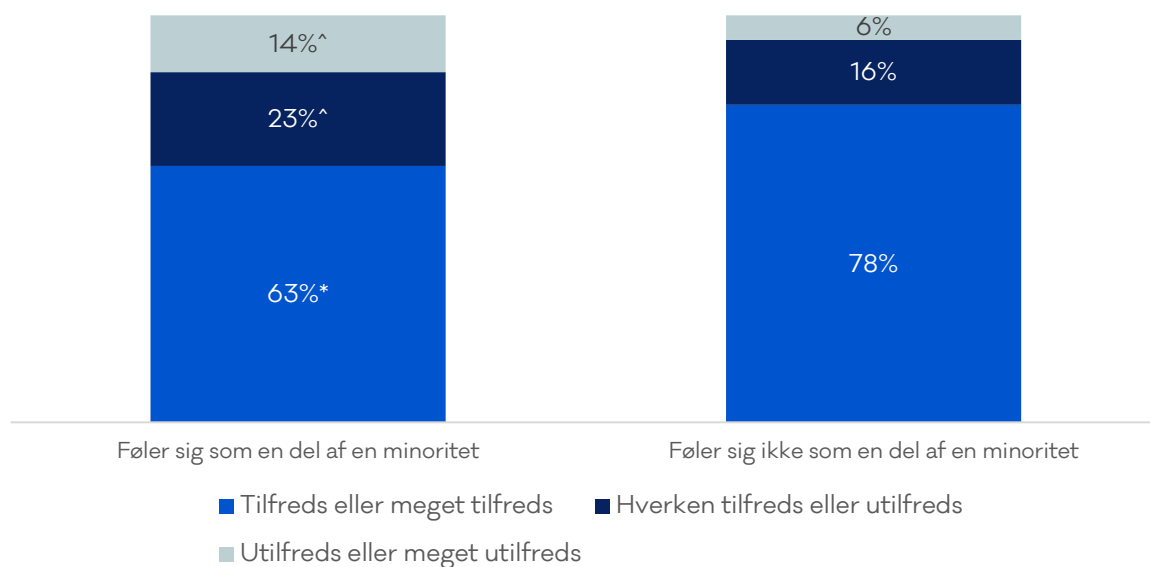
* Signifikant færre end blandt studerende, der ikke føler sig som en del af en minoritet

^ Signifikant flere end blandt studerende, der ikke føler sig som en del af en minoritet

Lavere tilfredshed med studielivet blandt minoritetsstuderende

Når det kommer til den samlede tilfredshed med studielivet (både det faglige og sociale liv på studiet), svarer 14 % af de studerende, der føler sig som en del af en minoritet, at de enten er utilfredse eller meget utilfredse. Det er signifikant flere end blandt de øvrige studerende, hvor kun 6 % svarer, at de enten er utilfredse eller meget utilfredse.

Figur 6: Om man føler sig som en del af en minoritet opdelt på, hvor tilfreds man alt i alt er med sit studieliv?
(Med studieliv menes både det faglige og sociale liv på studiet)

Note: N=1968

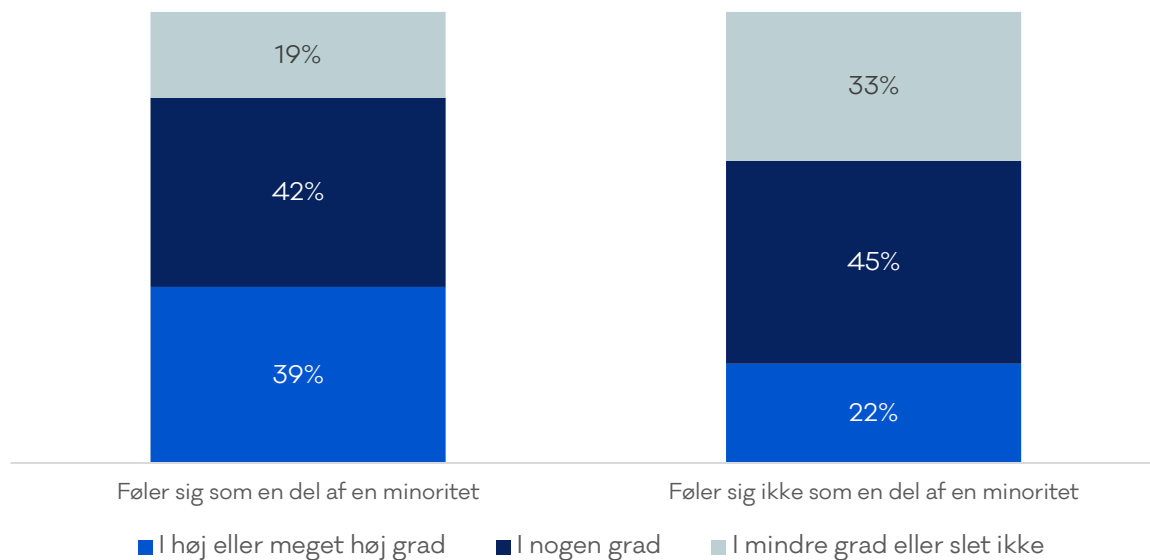
* Signifikant færre end blandt studerende, der ikke føler sig som en del af en minoritet

^ Signifikant flere end blandt studerende, der ikke føler sig som en del af en minoritet

Minoritetsstuderende føler sig markant mere stressede i hverdagen

Figur 7 viser, at næsten to ud af fem (39 %) af de minoritetsstuderende i enten høj eller meget høj grad vil beskrive sig selv som stressede i hverdagen. Dette er markant flere end blandt de øvrige studerende, hvor kun 22 % svarer dette.

Figur 7: Om man føler sig som en del af en minoritet opdelt på, i hvilken grad man vil beskrive sig selv som stresset i hverdagen

Note: N=1954

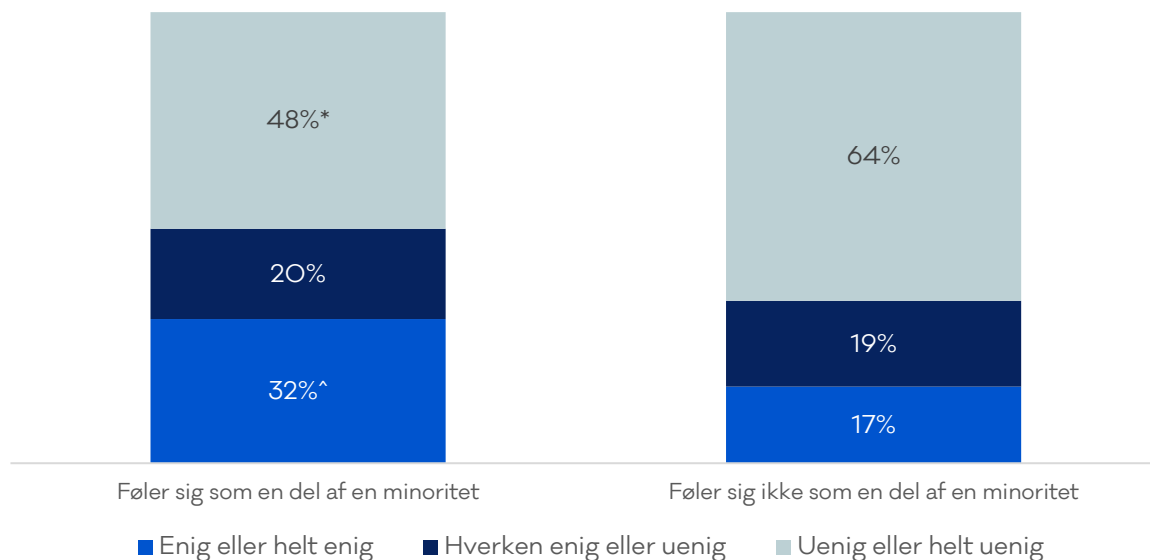
* Signifikant færre end blandt studerende, der ikke føler sig som en del af en minoritet

^ Signifikant flere end blandt studerende, der ikke føler sig som en del af en minoritet

Ensomhed på studiet fylder mere for de minoritetsstuderende

32 % af de minoritetsstuderende svarer enten, at de er enige eller helt enige i, at de føler sig ensomme på deres studie. Blandt de øvrige studerende svarer kun 17 % dette, hvilket er signifikant færre.

Figur 8: Om man føler sig som en del af en minoritet opdelt på, hvor enig man er i udsagnet "Jeg føler mig ensom på mit studie"

Note: N=1950

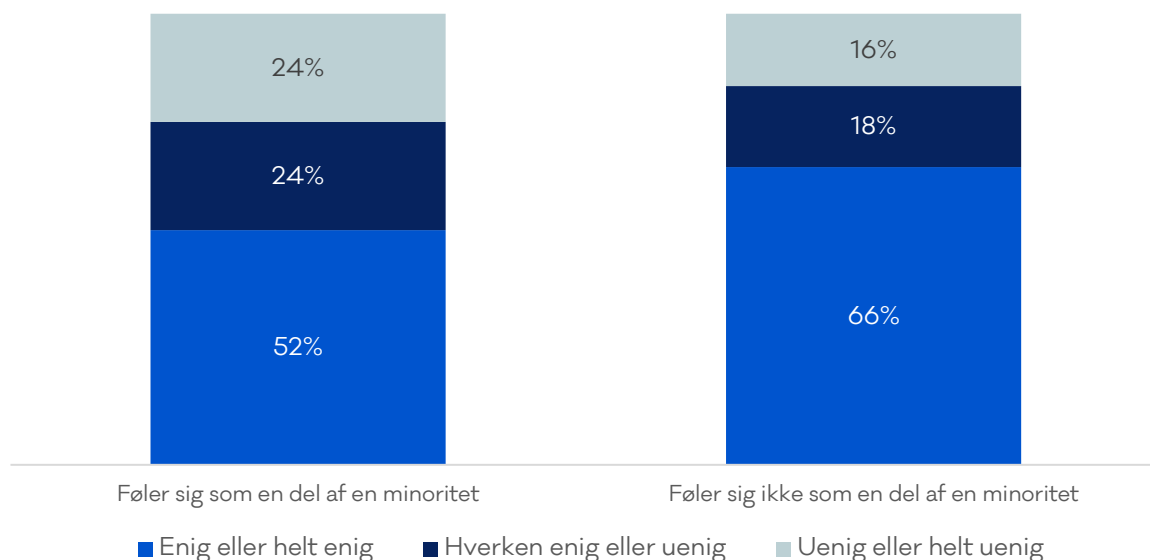
* Signifikant færre end blandt studerende, der ikke føler sig som en del af en minoritet

^ Signifikant flere end blandt studerende, der ikke føler sig som en del af en minoritet

Ringere oplevelse af det sociale studiemiljø blandt de minoritetsstuderende

Figur 9 viser, at knap hver fjerde (24 %) af de studerende, der føler sig som en del af en minoritet, enten svarer, at de er uenige eller helt uenige i, at de oplever, at der er et godt socialt studiemiljø på deres studie. Dette gælder for 16 % af de øvrige studerende. Der er dog stadig en overvægt af minoritetsstuderende (52 %), der erklærer sig enten enige eller helt enige i, at det sociale studiemiljø på deres studie er godt.

Figur 9: Om man føler sig som en del af en minoritet opdelt på, hvor enig man er i udsagnet "Jeg oplever, at der er et godt socialt studiemiljø på mit studie"

Note: N=1929

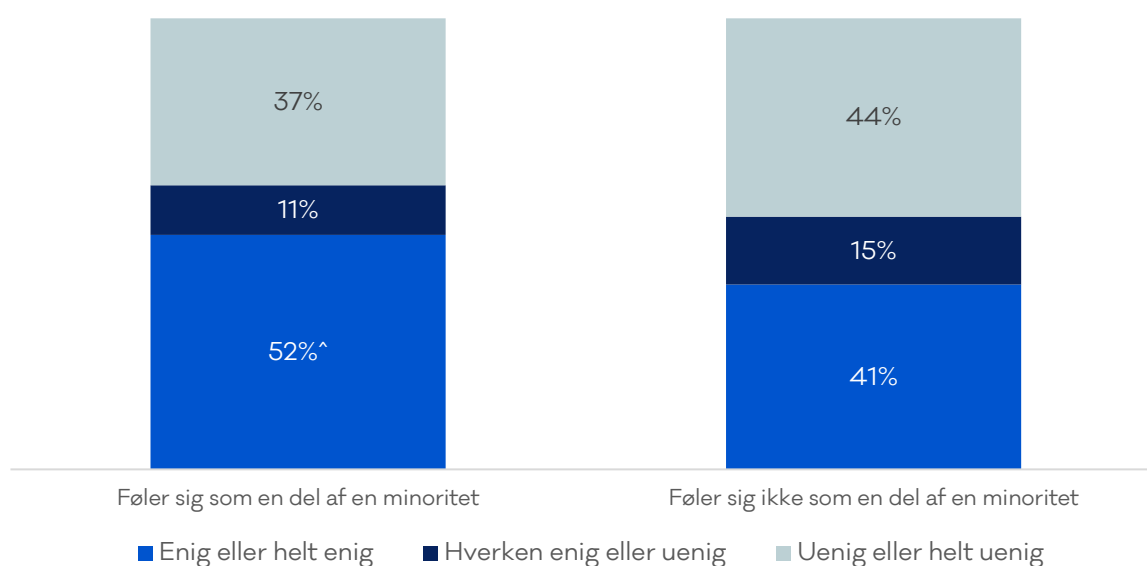
* Signifikant færre end blandt studerende, der ikke føler sig som en del af en minoritet

^ Signifikant flere end blandt studerende, der ikke føler sig som en del af en minoritet

Flere minoritetsstuderende er bekymrede for, at deres bliver svært for dem, at få deres første fuldtidsjob

Blandt de studerende, der føler sig som en del af en minoritet, svarer over halvdelen (52 %), at de enten er enige eller helt enige i, at de er bekymrede for, at det bliver svært for dem at få deres første fuldtidsjob. Det er signifikant flere end blandt de øvrige studerende, hvor 41 % svarer dette.

Figur 10: Om man føler sig som en del af en minoritet opdelt på, hvor enig man er i udsagnet "Jeg er bekymret for, at det bliver svært af få mit første fuldtidsjob"

Note: N=780

^ Signifikant flere end blandt studerende, der ikke føler sig som en del af en minoritet

Metode

Studielivsundersøgelsen fra 2024 blev gennemført i perioden 24. maj 2024 til 11. juni 2024.

Undersøgelsen blev udsendt til alle medlemmer i Djøf Studerende svarende til 22.280 medlemmer. 1963 personer har gennemført undersøgelsen, og 264 har afgivet nogle svar, hvilket giver en svarprocent på omkring 10 %.

Resultaterne fra undersøgelsen er vægtet på køn og uddannelsesgrupper, da kvinder, jurister og samfunds- og forvaltningsuddannede i år i højere grad har besvaret undersøgelsen. Data vægtes for at kunne tage højde for disse uligheder mellem populationen og analyseudvalget, så forskelle i besvarelser mellem hhv. køn og uddannelsesgrupper ikke blot skyldes et større/lavere antal respondenter.